

Zelení v zemi napáchali spoustu škod

16.8.2010 Lidové noviny str. 14 Rozhovor

DAVID TRAMBA ENERGETIKA

Dokážu si představit, že ministerstvo pod mým vedením schválí otevření nového uranového dolu nebo stavbu nového jezu na Labi, říká v rozhovoru pro Lidové noviny ministr životního prostředí Pavel Drobil. Nejsm proti dalším národním parkům, ale jejich vznik znamená vyšší náklady pro státní rozpočet, dodává.

*** LN Jakým zážitkem pro vás jako nováčka ve vysoké politice bylo hlasování o důvěře vládě v Poslanecké sněmovně?**

Nepochyboval jsem o tom, že vláda důvěru od svých poslanců získá. Stejně tak jsem nepochyboval, že opozice si bude chtít říci k programovému prohlášení a složení vlády své. Opozice má právo učinit to tak dlouhé, aby nám mohli sdělit vše, co nám sdělit chtějí.

*** LN Za éry Martina Bursíka vznikl na ministerstvu materiál s názvem Politika ochrany klimatu, který byl značně v rozporu se Státní energetickou koncepcí. Co s tímto návrhem dále bude?**

Musím vycházet z koaliční smlouvy a programového prohlášení vlády. Tam je jasný závazek provést aktualizaci energetické koncepce a sladit koncepcí ochrany klimatu, ochrany krajiny, surovinovou koncepcí, ochranu zemědělského půdního fondu. To budou koncepční materiály této vlády, které připraví ministerstva průmyslu a obchodu, dopravy a zemědělství spolu s námi. Koncepce pana Bursíka je v tomto okamžiku passé.

*** LN V čem se bude nový návrh politiky ochrany klimatu nejvíc odlišovat od původního návrhu? Předpokládám, že navrhnete nižší podíl obnovitelných zdrojů.**

Já nebudu říkat čísla. Nemám rád, když někdo říká, že podíl musí být 13 nebo 15 procent. To mi připomíná sociální inženýrství. Jednoznačně přehodnotíme politiku podpory obnovitelných zdrojů. Od samého počátku hlásím odklon od fotovoltaických panelů na polích. V nějaké formě bude zachována podpora fotovoltaiky na střechách a fasádách domů. Stejně tak si myslím, že tato země není úplně vhodná pro masivní podporu větrných elektráren. Co budeme podporovat, je biomasa, bioplynky a solární kolektory na ohřev vody.

*** LN Jakou formou chcete solární elektrárny na polích zastavit. Nastavením nižší výkupní ceny, nebo uvažujete také o administrativních bariérách?**

Jsme demokratický a právní stát, který respektuje soukromé vlastnictví. Pokud někdo prodá své pole někomu, aby tam postavil solární panely, tak tomu nezabráníte. Ale není důvod, aby takovou věc stát podporoval nastavením výkupní ceny. Pakliže je to na poli, soukromý investor by musel požádat o vynětí ze zemědělského půdního fondu. Poplatky by měly být takové, aby nebyly motivační.

*** LN Zmínil jste ochranu půdního fondu. Co konkrétně plánujete učinit, aby zemědělská půda neubývala tak rychle?**

Spolu s ministerstvem zemědělství připravujeme novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. My tu politiku chceme v podstatě otočit. Chceme, aby poplatky za vynětí půdy z půdního fondu byly nejvyšší na okraji měst, a ne v chráněných krajinných oblastech, kde v podstatě nikdo nemůže stavět. Určitě nechceme vytahování zástavby ven z měst - myslím ty „krabice“ u dálnic, když přijíždíte do velkých měst.

*** LN Exministr Bursík také chtěl zavést kontroly emisí kotlů na uhlí v domácnostech. Budete na tento záměr navazovat?**

Je to populistické opatření. Já jako konzervativce a pravicový politik mám problém s jakýmkoli omezením osobní svobody. Já už mám problém s tím, jak je to nastaveno u exekutorů. Všichni víme, kolik už bylo napácháno škod a nepravostí. Mým programem je nejprve donutit ke snížení emisí velké znečišťovatele a také města. Nevím, proč by dopravní podniky měst nemohly jezdit na jiná paliva, jako je například CNG (stlačený zemní plyn - pozn. red.) nebo elektřina.

*** LN Podpoříte zavádění alternativních pohonů v dopravě například dotacemi?**

Budeme se pokoušet v Bruselu dojednat změnu podmínek Operačního programu životní prostředí, aby z tohoto programu mohly být podpořeny dotací projekty typu CNG nebo elektromobilů. Paradoxně to dnes nejde. Tyto dotace chceme nabídnout v příštím roce všem městům, která mají problém s ovzduším a chtějí ho řešit. Ale když řeknete elektromobil, musíte zároveň říci, že většina elektřiny se u nás vyrábí z fosilních paliv. Elektromobil nabitý ze zásuvky v tomto státě nemá s ekologií mnoho společného.

*** LN Výrobci menších aut lobbují za to, aby byla daňově zvýhodněna auta s nižšími emisemi, například do 140 gramů na sto kilometrů.**

Je to na diskusi, já se tomu ideologicky bránit nebudu. Víím, že ministr financí Kalousek nebude rád za každé slovo, kde bych uvažoval o nějaké daňové výjimce. Ale jsou věci, které jsou hodny podpory. Dával bych přednost daňovým podporám před dotacemi, kdy musí být parta lidí, která něco posuzuje.

*** LN Investoři, kteří chtějí stavět nové elektrárny nebo průmyslové závody, si často stěžují na příliš složité schvalovací procesy. Například jen schvalování dopadů na životní prostředí - proces EIA - trvá rok nebo dva. Neuvažujete o jednodušším schvalování nových investičních záměrů?**

Ten proces je třeba zrevidovat a optimalizovat. V první řadě je nutné celý proces otočit. Není možné nechat investory, aby prošli celým procesem EIA, zaplatili všechny posudky, a potom přijde orgán ochrany přírody a krajiny a řekne: tady stejně nemůžete nic postavit, my vám neudělíme výjimku, protože se tu nachází chráněný živočich nebo rostlina. Nejprve by měl přijít orgán ochrany přírody a krajiny a říci, zda je na daném území možné s investiční výstavbou vůbec počítat. Teprve poté by měl být zahájen proces EIA.

*** LN Velkým tématem současnosti je Temelín, tedy dostavba třetího a čtvrtého bloku v areálu elektrárny. Budete naznačovat úředníkům, aby neotáleli se schválením nových bloků?**

Já jim nebudu nic naznačovat. Schvalování EIA je v podstatě výkon státní správy. Ministr ani žádná politická strana nemá právo do toho jakkoli vstupovat.

*** LN Další velké téma je stamiliardový ekotendr na odstraňování starých ekologických škod. Měl by být dokončen?**

Podle informací, které mám, je nejbezpečnější nechat tendr doběhnout, otevřít obálky a podívat se, jaká tam bude cena. Jestli rozhodnutí bude takové, že zakázka bude někomu přidělena, nebo nikoliv, bych teď nechtěl předjímat. Při posuzování musíme brát v potaz hlavně ekonomickou výhodnost, ekologickou účinnost a transparentnost.

*** LN Jak jste spokojen s fungováním programu Zelená úsporám a rozsahem čerpání peněz ze strany domácností?**

Program Zelená úsporám je úspěšný. Moje předchůdkyně Rut Bízková tomu pomohla, když otevřela program i veřejným budovám. Ten program se za chvíli vyčerpá, ale je možné uvažovat o tom, že nějakým způsobem na něj můžeme navázat.

*** LN Se svými předchůdci v úřadě se rozcházíte také v otázce vzniku nových národních parků. Pan Bursík navrhuje Křivoklátsko a Jeseníky. Proč jste skeptický k zakládání dalších národních parků?**

Na jedné straně jsou oprávněné zájmy na ochranu přírody, na druhé ekonomika a smysluplnost. Nejsem principiálně proti tomu, abychom v Česku rozšiřovali ochranu přírody. Nemělo by se tak dít proti vůli obyvatel a obcí. Dvě čísla: v této zemi je nějakým způsobem chráněno 57 procent území a provoz všech národních parků a chráněných krajinných oblastí v tomto státě stojí 540 milionů korun ročně.

*** LN Předpokládám, že národní park vyjde draž než chráněná krajinná oblast.**

Vytvoření národního parku si vyžádá jednorázovou částku, dražší je i provoz. Jsou tam úředníci, ředitel, to všechno stojí peníze. Jen v případě Křivoklátska se bavíme o desítkách milionů korun. Je otázkou, zda v situaci, kdy na vládě řešíme opravdu bolestné škrty, si něco takového můžeme dovolit.

*** LN V minulých letech se občas objevovaly záměry otevřít v Česku nový důl na uran nebo na zlato. Jak byste zareagoval, kdyby na ministerstvo přišla žádost těžební firmy o povolení průzkumu nebo těžby?**

Hodně by záleželo na technice těžby. Já jako ministr životního prostředí se těžko podepíšu pod těžbu těchto surovin chemickou cestou. V případě zlata to mám ulehčené. Koaliční smlouva říká, že máme udržet stávající ložiska pro příští generace. Co se týká uranu, vše souvisí se vším. Pokud chceme podpořit dostavbu jaderné elektrárny Temelín a páteho bloku Dukovan, tak na téma těžby uranu nás čeká diskuse, jak dál. Bude to téma na vládu při schvalování surovinové koncepce státu.

*** LN Jaký názor budete při diskusi na vládě zastávat?**

Já se podepisuji pod to, že tato země musí jít cestou jaderné energie. Když říkám, že půjdeme cestou dostavby Temelína, Dukovan a případně i dalších zdrojů, tak nesmíme dopustit, abychom tu měli nejdražší makety na světě, do kterých nebudeme mít co dát. Nebo budeme muset obětovat část své energetické nezávislosti a palivo odněkud dovézt. Možností není mnoho, buď můžeme dovážet od Francouzů, Američanů, nebo od Rusů.

*** LN A co téma jezy na Labi? Podporujete jejich schválení a následnou realizaci?**

Zprv Labe je dlouhodobě vnímáno jako dopravní cesta evropského významu. Zadruhé železniční a vodní přeprava patří mezi ty nejekologičtější. Vodní cesta je téměř připravena, chybí jeden jez u Děčína. Dále je tu ekonomika provozu a výstavby. Musíme na to mít, jinak to jsou jen jalové diskuse.

*** LN Opět se neubráním srovnání s panem Bursíkem, který zablokoval již připravený projekt splavnění Labe v úseku z Pardubic do Chvaletic.**

Já jsem si vnitřně zakázal se vymezovat proti panu Bursíkovi. Ale myslím si, že zelení v této zemi napáchali spoustu škod a budeme je ještě dlouho napravovat. Tím moje vyjádření k panu Bursíkovi a zeleným končí. Je třeba rozhodovat nezaujatě, vnímat sociální, ekonomickou a ekologickou realitu a podle toho se rozhodovat.

*** LN Pro mne je nepochopitelné, že jsou stále v územních plánech blokovány pozemky pro případnou výstavbu plavebního kanálu Dunaj-Odra-Labe. Plány na jeho výstavbu existují už víc než sto let. Je vůbec reálné, že by někdy mohl být realizován?**

Tohle je evropská záležitost. Nemá to smysl jako národní projekt. My na to nemáme, takový projekt je o desítkách nebo stovkách miliard korun. Pokud Evropská unie uzná, že to má smysl, a bude to ochotna financovat, pak se to může jednou realizovat.

NEJSEM „ANTIBURSÍK“ Pavel Drobil * Vystudovaný právník Drobil (39) se narodil v Bruntále. V polovině devadesátých let se prosadil jako společník ostravské advokátní kanceláře Pyšný, Weber & Partneři. Spoluvlastní luxusní karvinské Lázně Darkov. * S politikou na komunální úrovni začínal v roce 1998 v barvách US-DEU. Tehdy ještě neúspěšně. V roce 2000 tedy vstoupil do ODS. O dva roky později už se stal zastupitelem v Bohumíně, následně uspěl i v krajském zastupitelstvu. * Jeho nejvýznamnější veřejnou funkcí bylo dosud ekonomické náměstkování někdejšímu moravskoslezskému hejtmanovi Evženu Tošenovskému. * Drobil byl ještě nedávno předsedou dozorčí rady Lesy ČR. * Je ženatý a má dvě děti.